

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative
(nr. 6 din 17.01.2024)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, conform prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

I. **Observații generale**

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către dl Gaik Vartanean, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, conform prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

Inițiativa dată are drept scop modificarea Legii nr. 397/2003 privind finanțele publice locale și Legii nr. 77/2016 cu privire la parcurile pentru tehnologia informației.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art. 66 din Constituție.

2. Referitor la procedura de înaintare spre examinare în Parlament, atenționăm că:

- potrivit art. 30 din Legea nr. 100/2017, la compartimentul:

„fundamentarea economico-financiară” - se descrie impactul economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor (bugetare și nebugetare) necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ și, după caz, a veniturilor generate de noile reglementări.

la „modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare” trebuie să fie indicată expres lista actelor normative ce urmează a fi modificate;

- la examinarea proiectului de lege se va ține cont de prevederile art. 32 alin. (1) din Legea nr. 100/2017, conform cărora proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect;

- conform art. 35 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament (remarcăm lipsa acesteia la proiectul dat);

- potrivit art. 47 alin. (6) din Regulamentul Parlamentului, la proiectul de act legislativ se anexează rezultatele expertizelor și cercetărilor efectuate, precum și rezultatele consultărilor publice;

- potrivit art. 58 alin. (1) din Regulamentul Parlamentului, proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

Necesitatea avizării proiectului de către Guvern reiese și din faptul că realizarea proiectului în va atrage cheltuieli de la bugetul de stat, iar conform art. 131 alin. (4) din Constituție orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare, pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern;

- la art. 4 pct. 6 Carta Europeană a Autonomiei Locale (ratificată de către Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1253/1997) este prevăzut că colectivitățile

locale trebuie să fie consultate, pe cât posibil, în timp util și de o manieră apropiată în cursul procesului de planificare și de luare a deciziei pentru toate chestiunile care le privesc direct.

Art. 109 alin. (1) din Constituție stabilește principiile de bază ale formării și funcționării administrației publice locale în unitățile administrativ-teritoriale, și anume: principiul autonomiei locale, al descentralizării serviciilor publice, al eligibilității autorităților administrației publice locale și al consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Alin. (2) al articolului menționat mai sus prevede că autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă.

Cadrul general de reglementare a descentralizării administrative pe baza principiilor de repartizare a competențelor între autoritățile publice a fost stabilit prin Legea nr. 435/2006 privind descentralizarea administrativă, care determină obligativitatea consultării autorităților administrației publice locale în procesul de elaborare, adoptare sau modificare a legilor sau altor acte normative referitoare la organizarea și funcționarea administrației publice locale.

Tot aici remarcăm prevederile art. 6 „Raporturile dintre autoritățile administrației publice” din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală unde la alin. (5) este statuat că, „autoritățile administrației publice centrale consultă asociațiile reprezentative ale autorităților administrației publice locale în problemele ce țin de administrația publică locală”.

Prin urmare, în temeiul prevederilor art. 109 din Constituția Republicii Moldova, art. 3, art. 4 pct. 6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art. 6 alin. (5) din Legea nr. 436/2006 și art. 8 alin. (1) din Legea nr. 435/2006, observăm necesitatea consultării autorităților administrației publice locale, precum și a asociației reprezentative ale autorităților administrației publice locale - Congresului Autorităților Locale din Moldova (CAIM) pe marginea subiectului abordat prin prezentul proiect de lege.

II. Observații de ordin tehnico-juridic.

3. Conform normelor tehnicii legislative textul introductiv al **art. I** și **II** din proiect trebuie să conțină sursa de publicare a actului normativ propus spre modificare. Pct. 18 din Metodologia de tehnică legislativă aplicată la redactarea proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Biroului Permanent al Parlamentului Republicii Moldova nr. 3/2022 stabilește modelul de expunere a sursei de publicarea în conținutul unui act normativ – denumirea sursei, anul publicării, numărul sursei, numărul articolului.

3.1. Tot aici, atragem atenția la faptul că în cazul în care un act normativ a fost republicat (cum ar fi Legea nr. 397/2003) atunci în conținutul proiectului de act normativ se face referire la sursa de republicare.

4. Ținând cont de faptul că în conținutul **art. I** din proiect se propune spre modificare un singur articol – art. 5, în conținutul textului introductiv al **art. I** din proiect urmează a fi indicat expres acest fapt (art. 63 alin. (3) din Legea nr. 100/2017).

4.1. La **art. I** din proiect este indicat greșit anul de adoptare a Legii privind finanțele publice locale. Prin urmare, cifrele „2023” se vor substitui prin cifrele „2003”.

4.2. Dat fiind faptul că anterior Legea nr. 397/2003 a fost modificată prin 35 de acte normative în conținutul textului introductiv, după sursa de publicare/republicare se adaugă precizarea „*cu modificările ulterioare*”.

Remarcăm că pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se indică expres actul normativ vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizând-se sintagma „*se modifică după cum urmează*”; urmată de redarea modificărilor (art. 62 alin. (2) al Legii nr. 100/2017).

4.3. Cu referire la structura prevederilor **art. I** din proiect atragem atenția la norma art. 51 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 unde este prevăzut că „*în legea de modificare și/sau*

abrogare a mai multor acte normative, fiecărui act normativ i se consacră un articol însemnat cu un număr ordinar exprimat prin cifre romane și urmat de punct. Diviziunile acestor articole se însemnează cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct".

4.4. Remarcăm existența a două subpuncte numerotate identic cu „(iii)” în conținutul modificării propuse pentru art. 5 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 397/2003.

4.5. Tot aici întru asigurarea preciziei trimiterii recomandăm substituirea textului „art. 5 alin. (5) lit. b)” cu textul „art. 5 alin. (5) pct. 1 lit. b)”.

5. Cu referire la prevederile **art. II** din proiect reiterăm obiecțiile expuse la pct. 3 și 4.2. din prezentul aviz.

5.1. Potrivit practicii tehnicii legislative atunci când o normă se expune într-o redacție nouă ea nu mai conține prevederi de genul celei propuse la **art. II** din proiect pentru lit. a) al art. 14 – „a) se abrogă”.

6. Semnalăm caracterul retroactiv al **art. III alin. (1)** din proiect care prevede aplicarea legii „pentru anul bugetar 2024”.

În concluzie, ținând cont de obiecțiile expuse, remarcăm necesitatea revizuirii textului proiectului de lege nr. 6 din 17.01.2024 întru ajustarea conținutului acestuia la exigențele normelor tehnicii legislative și prevederile Legii nr. 100/2017.

Menționăm că obligativitatea respectării normelor de tehnică legislativă la elaborarea actelor normative este constatată de Curtea Constituțională printr-un șir de hotărâri. Astfel, prin HCC nr. 26/2016 (§ 51), HCC nr. 2/ 2018 (§ 45) și HCC nr. 6/ 2019 (§ 39-41), Curtea a reținut că la elaborarea unui act normativ legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate.

Oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege urmează a fi decisă de către Parlament.

Tatiana MALAI
Șef adjunct Direcție generală